

Lea Fatur:

Divji mož in razvajena otroka.

Divji mož živi v duplini pod Ivanjo goró in je ves porasel, ves črn in strašen. Hodi oprt na debelo palico, lomasti po orehih in lešnikih, po jablanah in hruškah. Opoldne zakuri pod velikim kotlom in si skuha močnik. Vsakega, ki gre mimo, povabi na kosilo — pa gorje mu, kdor ne je njegovega močnika! Kar pobije ga divji mož s tisto strašno gorjačo.

Vselej, kadar skuha svoj močnik, zatuli, da se sliši po gorah okrog: »Močnik je kuhan.« Pastirji, ki so v varni razdalji od divjega moža, se mu smejejo: »Če je kuhan, pa ga jej!« Kdor mu pa pride preblizu gorjače, požira po sili njegov nezabeljeni in neslani močnik.

Nekoč sta prišla po gozdu otroka ubogega drvarja, Minica in Jurček. Nabirala sta gobe. Bila sta lačna in hitela sta v kraj, odkoder je prišel glas, da je močnik skuhan. Nič se nista ustrašila divjega moža. Nič nista pogledala črne lesene žlice; nič nista čutila, da je močnik neslan in nezabeljen. Kar izpraznila sta kotel in se lepo zahvalila: »Bog ti povrni, stric divji mož!«

Vesel je bil divji mož teh dveh otrok. Napolnil jima je žepe in torbo z orehi in lešniki in je rekel: »Povsod bosta vidva lahko izhajala, ker nista razvajena. Bog nam daj še dosti takih otrok!«

Minica in Jurček sta odkorakala vesela in pripovedovala doma o dobrem močniku pri divjem možu.

Dan zatem, ko je nahranil divji mož drvarjeva otroka, sta se pa zgubila v gozdu otroka premožnega trgovca iz mesta, Rade in Ivka. Prišla sta bila s starši na izlet in sta se, neubogljiva in nemirna, oddaljila od svoje družbe. Dolgo sta hodila po gozdu, pojedla vse sladkarije, pozobala, kar sta našla jagod, in postala sta hudo lačna. Kar zaslišita klic od daleč:

»Močnik je kuhan! Prav dober močnik, zaroštan in z jabolki kakor za gospodo v mestu!«

Rade in Ivka sta slišala smeh in odgovor pastirjev z gore: »Če je močnik kuhan, ga pa jej!« Nista pa vedela, kako je stvar zasukana: hitela sta za glasom in zagledala črnega poraslega moža, ki je mešal močnik z veliko polentačo.

»Jej, kačo je grd!« je zastokala Ivka. — »Kakšen mora le biti močnik, ki ga kuha tak kuhar!« je zavihal Rade svoj nosek. Prešel je obema ves glad. Divji mož pa je zavihtel polentačo in vabil: »Le bliže, otroka! Včeraj sta mi izpraznila drvarjeva dva kotel, da mi ni ostalo toliko, da bi bil obliznil žlico. Danes sem pa skuhal več in boljšega — še doma nimata takšnega!«

Dal je tudi tema črni leseni žlici. Ivka se je namrdnila: »Ali je že kdaj umila vaša kuharica to žlico?« Pa je Ivka brisala in drgnila žlico z belim robcem. Segla je v močnik in se stresla: »Fej, kaka brozga je to!«

Divji mož je vzrasel: »Poznam vaju, razvajenca! Nobena jed vama ni doma vseč in nobena kuharica ne more obstati pri vas, ker sta ata in mama predobra in pustita, da si izbirata jedi in da ne jesta iz same prevzetnosti. „Ne maram!“ — „Nočem!“ se kremžita pri kosilu, se cmerita pri večerji. Vse življenje bosta v sitnost sebi in drugim; najboljše zdravilo za vajin želodec je post.«

Pa ju je nabil in je pojedel sam ves močnik. Na pol mrtva so dobili zvečer starši otroka in spravili domov.

